

Kontrole planowane w celu oceny stanu przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki w roku szkolnym 2022/2023.

Szkoły publiczne

Przyjmowanie uczniów do szkół artystycznych, zgodnie z art. 142 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2023, poz. 900)

Szkoły artystyczne w większości kontrolowanych obszarów prawidłowo stosują zapisy art. 142 ustawy Prawo oświatowe oraz rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 9 kwietnia 2019 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów) do publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 555) w zakresie przyjmowania uczniów do szkół artystycznych.

W niektórych zakresach tematycznych kontrole wykazały jednak pewne uchybienia. Zalecono między innymi:

- 1) coroczne przestrzeganie podawania przez szkołę informacji o terminie oraz warunkach przeprowadzania badania przydatności w Biuletynie Informacji Publicznej na co najmniej 30 dni przed terminem ich przeprowadzenia;
- 2) przyjmowanie kandydata wyłącznie na podstawie wniosku o przyjęcie do szkoły artystycznej;
- 3) dopuszczanie do pierwszego etapu postępowania rekrutacyjnego oraz w procedurze przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych kandydatów, którzy do wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły dołączyli zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia kształcenia w danej publicznej szkole, wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej; w przypadku kandydatów, którzy kończą w danym roku szkolnym 6 rok życia – zaświadczenia o korzystaniu z wychowania przedszkolnego albo opinii, o której mowa w art. 36 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe;
- 4) prowadzenie procesu rekrutacji kandydatów do szkół artystycznych w jednakowy sposób w odniesieniu do wszystkich kandydatów;
- 5) wykreślenie z regulaminu rekrutacji zapisu dotyczącego uwzględniania w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego ocen na świadectwie szkolnym, ocen z zachowania, przywilejów dla kandydatów będących absolwentami szkoły muzycznej I stopnia tworzącej zespół szkół wraz ze szkołą muzyczną II stopnia oraz sukcesów w konkursach – jako niezgodne z art. 142 ust. 5 ustawy Prawo oświatowe;
- 6) opracowanie procedury powoływania komisji przeprowadzającej badanie przydatności do kształcenia w szkole oraz komisji przeprowadzającej egzaminy kwalifikacyjne, a także wyznaczania ich przewodniczących;
- 7) niepowoływanie jako przewodniczącego komisji rekrutacyjnej lub kwalifikacyjnej dyrektora szkoły;
- 8) egzekwowanie wykonywania zadań wynikających z przepisów prawa przez przewodniczących komisji ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego sporządzania dokumentacji;
- 9) nierozszerzanie zakresu szczegółowych zadań komisji rekrutacyjnej;
- 10) zamieszczanie na listach kandydatów zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych oraz kandydatów przyjętych i nieprzyjętych imion i nazwisk kandydatów uszeregowanych w kolejności alfabetycznej oraz informacji o najniższej liczbie punktów, która uprawnia do przyjęcia do szkoły;
- 11) podpisywanie przez przewodniczącego komisji rekrutacyjnej listy kandydatów przyjętych i nieprzyjętych;
- 12) stosowanie prawidłowej procedury w przypadku odwołania od decyzji komisji rekrutacyjnej;

- 13) przeprowadzanie egzaminów kwalifikacyjnych w terminie badania przydatności;
- 14) przeprowadzanie egzaminów kwalifikacyjnych w trakcie roku szkolnego wyłącznie na podstawie wniosku kandydata;
- 15) opracowanie wzoru protokołu egzaminu kwalifikacyjnego dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie do klasy wyższej niż pierwsza uwzględniający prawidłową terminologię oraz zakres egzaminu uwzględniający sprawdzenie wiadomości i umiejętności z zakresu obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych ujętych w programie nauczania klasy, o przyjęcie do której ubiega się kandydat;
- 16) przestrzeganie procedury odwoławczej, zgodnie z art. 158 ust. 6-9 ustawy Prawo oświatowe;
- 17) występowanie do ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o zgodę na przyjęcie kandydata pomimo przekroczonego limitu wieku;
- 18) opracowanie procedury dotyczącej postępowania uzupełniającego;
- 19) sprostowanie i uzupełnienie wpisów w księdze uczniów;
- 20) przechowywanie danych osobowych kandydatów nieprzyjętych, zgromadzonych w celach postępowania rekrutacyjnego w szkole, która przeprowadzała postępowanie rekrutacyjne, przez okres roku, chyba że na rozstrzygnięcie dyrektora szkoły została wniesiona skarga do sądu administracyjnego i postępowanie nie zostało zakończone prawomocnym wyrokiem;
- 21) wystąpienie do Archiwum Państwowego o zgodę na brakowanie dokumentacji niearchiwalnej w obszarze danych osobowych kandydatów nieprzyjętych zgromadzonych w celach postępowania rekrutacyjnego, a następnie – po uzyskaniu ww. zgody – wybrakowanie przedmiotowych danych;
- 22) weryfikowanie zapisów art. 97 § 2 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy podczas przyjmowania wniosków kandydatów do szkoły;
- 23) usunięcie ze strony internetowej szkoły informacji związanych z działalnością stowarzyszeń/fundacji.

W kontekście powyższych uwag i zaleceń zasadne wydaje się wdrożenie szkoleń ogólnopolskich i regionalnych dotyczących przeprowadzania postępowań rekrutacyjnych.

Przestrzeganie przepisów prawa w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i działalności wychowawczo-profilaktycznej

W roku szkolnym 2022/2023 w powyższym zakresie skontrolowano dwie ogólnokształcące szkoły baletowe.

Wnioski

- 1) należy zwiększyć nadzór dyrektora szkoły nad realizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz nad realizacją dostosowań wymagań wobec dzieci z opiniami psychologiczno-pedagogicznymi;
- 2) należy zweryfikować, dlaczego nie wszyscy uczniowie mający opinię o specyficznych trudnościach w uczeniu się korzystają z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych;

- 3) należy zobowiązać psychologa i pedagoga szkolnego do ścisłego zachowywania tajemnicy zawodowej;
- 4) program wychowawczo-profilaktyczny powinien być uchwalany przez wszystkich członków rady rodziców;
- 5) należy zwiększyć nadzór nad jakością planowania i organizowania diagnozy szkolnej będącej podstawą programu wychowawczo-profilaktycznego.

Realizacja zaleceń pokontrolnych CEA

Szkoły, w których w poprzednich kontrolach wydano zalecenia wywiązały się całkowicie z obowiązku ich realizacji lub są w trakcie ich zastosowania.

W niektórych wypadkach zalecono aktualizację statutu szkoły poprzez dodanie opisu i warunków i trybu otrzymywania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

Placówki artystyczne

Kontrola prawidłowości działań placówki wynikających z zapisów art. 124 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 900)

Dyrektorzy placówek na ogół zwracają uwagę na realizację działań w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawa. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowaną kadre, plan zajęć jest dostosowany do potrzeb uczestników. Stwierdzono jednak uchybienia, na podstawie których wydano zalecenia. Dotyczyły one m. in. prowadzenia dokumentacji placówki (statut, protokoły i uchwały rad pedagogicznych, zarządzenia dyrektora, dokumentacja procesu rekrutacji, księga uczniów), realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania, przedstawiania radzie pedagogicznej sprawozdań z nadzoru pedagogicznego, ustalania przez radę pedagogiczną zestawu programów nauczania na dany rok szkolny, wydawania świadectw zawierających opisową ocenę osiągnięć, stosowania kryteriów wieku podczas rekrutacji.

Realizacja zaleceń pokontrolnych CEA

Placówki zrealizowały zalecenia z poprzednich kontroli.

Szkoły niepubliczne posiadające uprawnienia szkół publicznych

1. Spełnianie warunków określonych w art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 900);
2. Przestrzeganie zapisów statutowych, zgodnie z art. 172 ust.2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 900);
3. Realizacja zaleceń pokontrolnych CEA.

Wnioski

Szkoły na ogół spełniają warunki określone w art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe oraz przestrzegają zapisów statutowych, a także zapisów rozporządzenia MEN z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. W pojedynczych przypadkach zauważa się uchybienia dotyczące m.in.:

- 1) wprowadzenia zmian w statutach, w tym nadawania statutu przez organ prowadzący, kształcenia zgodnie z podstawą programową, klasyfikacji uczniów, limitów wiekowych, oceniania i promowania uczniów, samorządu uczniowskiego, stosowania terminologii adekwatnej do typu szkoły;
- 2) informowania uczniów o wymaganiach edukacyjnych na początku każdego roku szkolnego;
- 3) prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania ustalonej dla szkół publicznych;
- 4) realizacji zajęć edukacyjnych zgodnie z ramowymi planami nauczania z uwzględnieniem wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 5) stosowania zasad promowania uczniów w zakresie treści podejmowanych uchwał zgodnie z obowiązującym prawem;
- 6) weryfikację podstaw prawnych w zakresie wprowadzania do zestawu szkolnego programów nauczania;
- 7) założenia księgi arkuszy ocen uczniów, zgodnie z przepisami prawa;
- 8) założenia księgi absolwentów w celu dokumentowania wydanych świadectw ukończenia szkoły;
- 9) zatrudniania nauczycieli zgodnie z kwalifikacjami określonymi dla nauczycieli szkół artystycznych;
- 10) zapisów dotyczących procedury prowadzenia protokołów z posiedzeń rad pedagogicznych w zakresie parafowania przez dyrektora, protokolanta i innego nauczyciela;
- 11) uzyskiwania pozytywnej opinii Komendanta Powiatowego Straży Pożarnej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach;
- 12) ujednolicenia informacji zamieszczonych na stronie internetowej szkoły z informacjami ujętymi w statucie szkoły;
- 13) uzupełnienia strony internetowej o kontakt do inspektora danych osobowych.

Szkoły niepubliczne nieposiadające uprawnień szkół publicznych

Kontrola prawidłowości realizacji zadań statutowych oraz przestrzeganie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy w szkołach.

Zauważa się uchybienia dotyczące:

- 1) konieczności zgłoszenia zmiany siedziby i nazwy szkoły do organu prowadzącego ewidencję niepublicznych szkół artystycznych (MKiDN);
- 2) zapisów statutu w zakresie techniki prawodawczej;
- 3) aktualizacji statutu szkoły z uwzględnieniem zapisów art. 172 ustawy Prawo oświatowe, w szczególności zasad klasyfikowania i promowania, przypadków skreślenia uczniów z listy uczniów, trybu składania skarg w sytuacji naruszenia praw ucznia;

- 4) pozyskiwania stosownych opinii w zakresie spełniania przez szkołę warunków bezpieczeństwa i higieny nauki i pracy w miejscach realizacji zajęć dydaktycznych;
- 5) aktualizacji pieczętek szkoły;
- 6) opracowania druków szkolnych – świadectw – zawierających wykaz obecnie realizowanych zajęć, zgodnie z zapisami w statucie;
- 7) dostosowania dokumentacji przebiegu nauczania do prowadzonych w szkole zajęć;
- 8) wyeliminowania zapisów uchwał rady pedagogicznej, która w danej szkole nie funkcjonuje.